

21 Ιουνίου 2016

Γλαύκωμα: ο πιο ύπουλος εχθρός της όρασης

/ Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός

Είναι η

δεύτερη κύρια αιτία τύφλωσης παγκοσμίως, ωστόσο είναι μια ασθένεια για την οποία το ευρύ κοινό δεν γνωρίζει αρκετά. Τα στοιχεία δείχνουν ότι περίπου 67 εκατομμύρια άνθρωποι σε όλο τον κόσμο ζουν με γλαύκωμα, όμως οι μισοί πάσχοντες δεν γνωρίζουν ότι νοσούν. Με άλλα λόγια, περισσότεροι από 30 εκατομμύρια άνθρωποι χάνουν σιγά σιγά την όρασή τους χωρίς προειδοποίηση. Σήμερα, υπάρχουν 4,5 εκατομμύρια άνθρωποι σε όλο τον κόσμο, οι οποίοι είναι τυφλοί εξαιτίας της νόσου.

Στην Ελλάδα ειδικότερα, τουλάχιστον 200 χιλιάδες άτομα πάσχουν από γλαύκωμα και οι μισοί εξ αυτών δεν έχουν διαγνωστεί, χάνοντας έτσι σιγά-σιγά, αλλά οριστικά την όρασή τους. Παράλληλα, τουλάχιστον 40 χιλιάδες άτομα θα εμφανίσουν γλαύκωμα μέσα στην επόμενη πενταετία. Το ανησυχητικό όμως είναι, όπως τονίζουν οι οφθαλμίατροι, πως οι μισοί Έλληνες δεν γνωρίζουν για τη νόσο, ενώ μόλις ένας στους δύο άνω της ηλικίας των 50 ετών πραγματοποιούν προληπτικές εξετάσεις.

Γιατί το γλαύκωμα θεωρείται “ύπουλος εχθρός της όρασης”

Σύμφωνα με τους οφθαλμίατρους, το αδιάγνωστο γλαύκωμα αποτελεί παγκόσμιο πρόβλημα. Καθώς η νόσος ξεκινά αρχικά από τον ένα οφθαλμό, οι ασθενείς δύσκολα αντιλαμβάνονται την ύπαρξή του.

Το γλαύκωμα συνήθως δεν εμφανίζει συμπτώματα και μπορεί να παραμείνει για μεγάλο διάστημα αδιάγνωστο. Οι ασθενείς πριν καν αντιληφθούν ότι πάσχουν από γλαύκωμα, μπορεί να έχουν χάσει ήδη ένα σημαντικό μέρος της όρασης τους, το οποίο δεν επανορθώνεται.

Το γλαύκωμα είναι μια ομάδα οφθαλμικών παθήσεων, που οδηγούν σε προοδευτική βλάβη του οπτικού νεύρου. Το οπτικό νεύρο είναι το αρμόδιο όργανο για τη διαβίβαση των πληροφοριών από το μάτι στον εγκέφαλο. Έτσι το γλαύκωμα μπορεί να οδηγήσει σε μια σταδιακή, μη αναστρέψιμη απώλεια της όρασης, και τελικά σε τύφλωση, αν δεν αντιμετωπισθεί κατάλληλα. Στο γλαύκωμα αρχικά φθείρονται οι νευρικές ίνες που είναι υπεύθυνες για την περιφερική όραση. Αντίθετα με τον καταρράκτη, όπου μειώνεται η κεντρική όραση (η οπτική οξύτητα), το γλαύκωμα χαρακτηρίζεται στα πρώτα στάδια από διαταραχές της περιφερικού οπτικού πεδίου, που ονομάζονται σκοτώματα. Οι κεντρικές νευρικές ίνες, που είναι υπεύθυνες για την κεντρική όραση, προσβάλλονται στο προχωρημένο στάδιο της νόσου.

Ο βασικότερος παράγοντας που τραυματίζει τις νευρικές ίνες του οπτικού νεύρου είναι η αυξημένη ενδοφθάλμια πίεση. Στο πρωτοπαθές γλαύκωμα ανοικτής γωνίας για άγνωστους ακόμη λόγους παρεμποδίζεται η αποχέτευση του υγρού που διακινείται στο εσωτερικό του ματιού, του υδατοειδούς υγρού, και είναι υπεύθυνο

για να τη φυσιολογική ενδοφθάλμια πίεση.

Υπάρχουν δύο κύριοι τύποι γλαυκώματος: το πρωτοπαθές γλαύκωμα ανοιχτής γωνίας, που είναι χρόνιο, και το οξύ, ή γλαύκωμα κλειστής γωνίας. Το γλαύκωμα ανοιχτής γωνίας αντιπροσωπεύει πάνω από το 80% του συνόλου των περιστατικών με γλαύκωμα και είναι συνήθως ασυμπτωματικό στα αρχικά στάδια, για τον οποίον ο όρος γλαύκωμα κλειστής γωνίας, από την άλλη πλευρά, έχει έντονα συμπτώματα, είναι λιγότερο συχνό, και απαιτεί άμεση ιατρική παρέμβαση. Τα συμπτώματα του γλαυκώματος κλειστής γωνίας μπορεί να περιλαμβάνουν έντονο πόνο, ναυτία, κοκκίνισμα των ματιών και θολή όραση.

Το γλαύκωμα δεν θεραπεύεται αλλά αντιμετωπίζεται. Η απώλεια της όρασης δεν μπορεί να αποκατασταθεί, παρόλα αυτά, η υπολειπόμενη όραση μπορεί να διατηρηθεί μέσω αγωγής. Το γλαύκωμα μπορεί να αντιμετωπιστεί με οφθαλμικές σταγόνες, με χρήση ακτινών λέιζερ, με χειρουργική επέμβαση, ή με έναν συνδυασμό αυτών των μεθόδων.

Εκτός από την υψηλή ενδοφθάλμια πίεση, ορισμένοι παράγοντες αυξάνουν τον κίνδυνο ανάπτυξης γλαυκώματος, συμπεριλαμβανομένων:

- Οικογενειακό ιστορικό γλαυκώματος
- Ηλικία άνω των 60 ετών
- Προγενέστεροι τραυματισμοί – κακώσεις οφθαλμού
- Χρήση στεροειδών για μεγάλο χρονικό διάστημα
- και λιγότερο συχνά διαβήτης, υψηλή αρτηριακή πίεση και καρδιακή νόσος

Προστατεύστε την όρασή σας

• Προγραμματίστε μια οφθαλμολογική εξέταση. Το γλαύκωμα είναι γνωστό ως “ο αθόρυβος κλέφτης της όρασης” και είναι μια ασθένεια χωρίς αισθητά συμπτώματα – σημαντικό ποσοστό της όρασής σας μπορεί να χαθεί πριν καν αρχίσετε να το παρατηρείτε, συνεπώς η τακτική εξέταση των ματιών, η οποία θα πρέπει να περιλαμβάνει μέτρηση της ενδοφθάλμιας πίεσης και βυθοσκόπηση, είναι πολύ σημαντική.

• Συζητήστε για το γλαύκωμα. Μιλήστε με τους γονείς σας, την οικογένειά σας, τους φίλους και τους συναδέλφους σας σχετικά με την ασθένεια και τη σημασία της έγκαιρης διάγνωσης. Συνήθως αφορά άτομα >40 ετών. Σπάνια μπορεί να προσβληθούν και άτομα κατά τη βρεφική, παιδική ή νεανική ηλικία.

- Βεβαιωθείτε ότι τα αγαπημένα σας πρόσωπα λαμβάνουν σωστά τα φάρμακά

τους για το γλαύκωμα. Με την κατάλληλη θεραπεία, οι περισσότεροι ασθενείς με γλαύκωμα δεν θα χάσουν την όρασή τους. Ωστόσο, πάνω από 50% των ασθενών με γλαύκωμα δεν συμμορφώνονται στη θεραπεία τους είτε επειδή δεν ακολουθούν τις οδηγίες του γιατρού τους για τη λήψη της αγωγής τους είτε επειδή διακόπτουν εντελώς τη θεραπεία τους, μια συμπεριφορά που, με την πάροδο του χρόνου, θα οδηγήσει σε απώλεια όρασης.

Πηγή: capital.gr